

Az idő

Időpont: 1960. március 31. Böjt 4. vasárnapja utáni csütörtök esti áhitat

Helyszín: Győr - Szeretetház

Alapige: János 16,16-24

Ének: 452

Énekem az Úr: 54.

Egy kevés idő, és nem láttok engem; és ismét egy kevés idő, és megláttok majd engem: mert én az Atyához megyek.

Mondának azért az ő tanítványai közül egymásnak: Mi az, amit nekünk mond: Egy kevés idő, és nem láttok engem; és ismét egy kevés idő, és megláttok majd engem; és: mert én az Atyához megyek? Mondának azért: Mi az a kevés idő, amiről szól? Nem tudjuk, mit mond.

Megérté azért Jézus, hogy őt akarnák megkérdezni, és monda nekik: Arról tudakozzátok-é egymást, hogy azt mondtam: Egy kevés idő, és nem láttok engem; és ismét egy kevés idő, és megláttok majd engem?

Bizony, bizony mondom néktek, hogy sírtok és jajgattok ti, a világ pedig örül: ti szomorkodtok, hanem a ti szomorúságotok öröme fordul.

Az asszony mikor szül, szomorúságban van, mert eljött az ő órája: de mikor megszüli az ő gyermekét, nem emlékezik többé a kínra az öröm miatt, hogy ember született e világra.

Ti is azért most ugyan szomorúságban vagytok, de ismét meglátlak majd titeket, és örülni fog a ti szívetek, és senki el nem veszi tőletek a ti örömeteket. És azon a napon nem kérdeztek majd engem semmiről.

Bizony, bizony mondom néktek, hogy amit csak kérni fogtok az Atyától az én nevemben, megadja néktek. Mostanáig semmit sem kértetek az Atyától az én nevemben: kérjetek és megkapjátok, hogy a ti örömetek teljes legyen.

Ez a szakasz, melyet felolvastam, Jézus búcsúbeszédeiből való. Alapgondolata ebben az egy gondolatban van benne: kevés idő. Búcsúzaskor mindig kevés az idő. Úgy szeretné az ember végigsimogatni még egyszer mindazt, amitől el kell válni. Kezet fogni mindazokkal, akik számára az életet kedvessé, gyönyörűségessé tették, akik kedvesek voltak szívének. Mennyi mindent szeretne nekik elmondani élete tapasztalataiból, miképpen rendezzék be ezek után életüket, de nincs idő rá, mert kevés az idő, az óra megakadályozhatatlanul megy előre és minden pillanattal kevesebb lesz az idő és elindul vagy az élet vonata, hogy elvigye más vidékre vagy helyre, vagy elindul a halál vonata, hogy elvigye a jelenvaló világból a láthatatlanba.

Kevés az idő. Kevés, nemcsak búcsúzaskor, tulajdonképpen mindig kevés. Kevés, mert teljesen bizonytalan. Senki sem mondhatja meg, vajon a holnap reggelt meg fogja-e érni. Sőt, azt sem tudja, hogy a következő pillanatban élni fog-e? Ez a bizonytalanság teszi az időt mindig kevéssé. A tegnapi elmúlt, a holnap nem biztos, miénk csak a ma, sőt, talán közelebből csak így lehet mondani: csak a most, az a pillanat, melyben élünk, csak az a miénk. Tehát mi mindig pillanatban élünk, azért olyan nagyon rövid és kevés az idő. Mikor Jézus a hegyi beszédben az emberek között való megbékélésről szól és a haragosoknak azt köti a szívére: békülj meg a te atyádfiával hamar, míg az úton vagy veled, mert nem tudod meddig vagy veled az úton és ha nem vagy már többé az úton veled, akkor ő a bíró kezébe fog adni, mert nem békéltél meg veled.

Az idő tehát kevés. Isten gyermekeinek így kell nézni mindig az időre. Ezért nem érnek rá sok mindenre, amire mások ráérnek. Ezért úzi, hajtja őket a sürgősség levegője, mert csak a most az övék.

Ez az általános életigazság. Különösképpen ilyenkor, mikor mint itt, a búcsúzás pillanata következik be életükbe. Jézus Krisztus azért beszél tanítványainak is: „*Egy kevés idő és nem láttok engem;*” A tanítványok nem értik mit mond Jézus. Különösképpen azt nem értik, mit akar Jézus ezzel mondani: „*Egy kevés idő és nem láttok engem, és ismét egy kevés idő és megláttok majd engem...*” Nem értik az indoklást sem: „*mert én az Atyához megyek.*” A tanítványok értetlenségét nem szabad húsvét felől néznünk, húsvét előtt nem csoda, hogy a tanítványok értetlenül állnak e jézusi kijelentéssel szemben. Kevés idő! A tanítványok értetlenségének az a magyarázata, hogy ők másképpen néznek az időre, mint ahogy Jézus Krisztus nézett rá. Jézus Krisztus ebben a szakaszban meg szeretné tanítani tanítványait a búcsúzás utolsó pillanatában is arra, hogyan nézzenek ők is az időre. Ma ennek a szakasznak alapján azt a kérdést vetjük fel, miképpen néz Jézus az időre. Az első megállapítást így fogalmazhatjuk meg:

1./ Az időt nem a tartama, hanem tartalma méri.

Az idő tartama objektív valóság. Mindenütt ugyanaz. Országtól, földrésztől, személytől, életkortól, minden szubjektív dologtól függetlenül egy óra Magyarországon éppen úgy egy óra, mint Amerikában. Lehet, hogy az óra maga mást mutat itt, mint amott, de az óra időtartama itt ugyanannyi, mint amennyi a földnek bármelyik területén. Azt gondolnánk, hogy az idő mérésénél a szubjektivitás nem érvényesülhet. Jézus úgy látja, hogy az időt nem órával, hanem szívvel mérjük. Ezért az idő mérésénél a szubjektivitásnak mindig óriási jelentősége van. Nem az objektív óramutatónak, hanem a szubjektív embernek, aki az időben él. Az idő mindig aszerint telik meg, hogy mivel van tele. Ha az idő tele van érdekességgel, akkor szalad és kevés. Ha az idő tele van örömmel is, ami nemcsak szórakoztat, hanem boldoggá is tesz, akkor mintha versenyautóként szaladna, megbolondult volna az óra. Ha pedig valami unalmas dolgot kell csinálni vagy végighallgatni, mely egyáltalában nem érint és nem érdekel bennünket, milyen lassan vánszorog a mutató. Milyen sok az idő!

Hátha még fájdalommal van tele! Betegágyon álmatlanul virrasztunk, milyen ólomlábakon jár akkor az idő! Milyen sok az idő, míg megvirrad! Az időt tehát az határozza meg, ami benne van. Nagycsütörtök estétől, húsvét vasárnapjának reggeléig tulajdonképpen két és fél nap. Harmadnapról beszél az írás időtartam szempontjából, pedig csak két és fél nap volt az, s mégis milyen rettentően hosszú volt a tanítványoknak. A 20-ik vers első részében figyelmezteti Jézus őket: „*Bizony, bizony mondom néktek, hogy sírtok és jajgattok ti, a világ pedig örül: ti szomorkodtok, hanem a ti szomorúságtok öröme fordul.*” Bizony akkor nagyon nehezen ment az idő, igen hosszú volt, de nem azért, mert az óramutató sokat mért, hanem ami benne történt az sűrítve történt fájdalomban és szenvedésben ebben a két és fél napban. Ez az első, amit Jézus Krisztus világossá akar tenni a tanítványok előtt.

2./ Az időt a következmény is méri.

Ha az előbb azt mondtuk, hogy az időt az határozza meg, ami abban benne van, akkor most azt mondjuk: az időben az van benne, ami én bennem van. Ez azonban nem olyan pillanatra érhető, mint az előbbi igazság. Az időben objektív valóságok vannak. Nagycsütörtök estétől húsvét hajnaláig ott van a Getsemáné kert véres verítéke, a megszégyenítő elfogatás, a kihallgatás és megostoroztatás, kicsúfoltatás, hamis tanú alapján a jogtalan ítélet, az éjjeli huzavona, a néptömeg szenvedélyének fellángolása, végül a keresztkínja után a nagyszombat rettentő Krisztustalansága. Ez nem a tanítványokban van benne, ez az időben van benne, a tanítványokon kívül és Jézus mégis szeretne a tanítványoknak rámutatni arra, hogy nemcsak az időben levő objektív események hatnak az ember szívére, hanem az ember szíve is hat a tárgyilagosságra. Mindazokra úgy reagál, ahogy azokat ő maga nézi. Itt mutat rá arra,

hogy az időben van valami csodálatos dolog: aki ezeknek az időknek következményeit tudja látni, az meglátja, hogy az időt, az elmúlt, a tőlünk függetlenné vált időt is méri az, hogy mi következik belőle.

Egy példát mond erre a nehéz igazság megértésére Jézus. Egy nagyon egyszerű szemléletes példa. 21 vers: „*Az asszony mikor szül, szomorúságban van, mert eljött az ő órája, de mikor megszüli az ő gyermekét, nem emlékezik többé a kínra az öröm miatt, hogy ember született e világra.*” Milyen hosszú az idő a vajúdo édesanya számára! Az első pillanattól kezdve mikor a fájdalmat kezdi érezni, milyen nehezen mozog az óramutató, lassan jár az idő és sokáig tart a kín. Ki tudja mi minden fordul meg agyában, talán az a gondolat is: soha többet nem vállalok gyermeket! Soha, ha ennyi kín között kell vajúdni és várni a pillanatra. Aztán egy utolsó nagy toló fájdalom után, megnyikkan egy kis poronty mellette és egyszerre mindent elfelejt. Elfelejt mikor jött be a kórházba, mióta kínlódott, vajúdot, elfelejt a gyötrelmek minden fájdalmát az öröm miatt, hogy ember született a világra. Visszafelé nézve, hogy töpörödik össze a hosszú idő. Előre nézve, hogy növekszik, sokasodik meg a kevés idő. Meg kell találni belőle a tanítványoknak e példának értelmét, hogy a jelenből nézzenek a jövőre, a mostani hosszú és sok időben gondolni arra, mi lesz ennek következménye, akkor meg fogják látni, hogy visszafelé nézve kevés az idő.

3./ Az időt a hívő reménysége méri.

Visszafelé nézve könnyű belátni az idő rövidegét, ehhez nem kell különösebb tudomány, erre minden józan gondolkodású emberi értelem hajlandó. Arra azonban egyedül csak a hit képes, hogy előre tudjon nézni és előre tudja mondani, mikor a jelenben még vánszorog az óramutató, a szenvedés és fájdalmak között kimondhatatlanul lassan telik az idő: egy kevés idő! És ismét egy kevés idő! A hívő reménység a nehéz időt már most a jelenben meg tudja rövidíteni. Jézus példájával utal erre a tanítványoknak. Az Ő számára is hosszú volt ez a két és fél nap, talán hosszabb, mint a tanítványoknak, mert neki nemcsak a lelki gyötrelmeket kellett elszenvedni, hanem testi nyomorúságokat is, mégis azt mondja: kevés idő. Oh, ebbe a kevés időbe mi minden szorult bele! A kevés időbe beleszorult a Getsemáné kert kínja, az elfogatás minden szégyene, a kihallgatás megaláztatása, a hamis tanúkkal való viaskodás minden hiábavalósága, az elfogult bírák előtt való megállás, meggyötörtetés, a keresztre feszítés poklára való alászállás, minden, minden benne van és mégis azt mondja: kevés idő! Miért kevés? „*Mert én az Atyához megyek!*” Hova megy Jézus, az Atyához? A Getsemáné kertbe megy, hogy véres verejtéket izzadva mondja el egyetlen imádságát, melyet nem teljesít az Atya. Megy Júdás csókja elé, megy a kötél elé, mellyel megkötözik áldott kezét. Megy a megostorozás elé, a leköpdösés, a halálos ítélet felé. Megy a gyáva Ponczius Pilátus elé, megy a kíváncsi és gúnyt űző Heródes felé, a Golgotha keresztféjére, az Istentől való elhagyatottság nagypénteki sötétségébe és mégis látja és mondja: én nem ide megyek! Nem, Ő túl lát, túl néz mindezen s azt mondja: én az én Atyámhoz megyek! Az idő következményére gondol, hogy ez időnek eltelte után én az Atyához megyek, hozzá fogok érkezni és egyszerre megrovidül számára az álmatlan nagypéntekre virradó éjszaka minden borzalma és gyötrelme.

Érzed-e, hogy bontakozik ki előttünk a maga teljes csodálatos voltában ezen a szemléleten keresztül Jézus utolsó szava a kereszten: Atyám, a te kezébe teszem le az én lelkemet! Hazaérkezett! Ezért meri a jobb keze felőli megtért latornak mondani: még ma velem leszel a paradicsomban!

Ezt szerette volna Jézus a tanítványoknak előre megmondani, mintha csak azt mondaná: Szegények! Nagyon nehéz órák, napok várnak rátok, szomorkodni, sírni és jajgatni fogtok, a

világ meg örülni fog. Ti azonban nézzetek nagypénteken túl húsvétra, hogy újra meglátlak majd titeket, akkor e kevés idő után titek lesz az elvehetetlen öröm.

És nem volt az övék az elvehetetlen öröm, mert e világ elvette tőlük az örömet vagy csendesebb formáját a lélek örömét talán azért, mert elfelejtették ennek a szakasznak utolsó két versét, melyben Jézus azt mondja: Ne kérdezősködjetek majd én tőlem semmiről, hanem imádkozzatok az én nevemben, hogy a ti örömötök teljes legyen. Mert azért, hogy mi az időre így tudjunk nézni, hogy ne csak a múltat tudjuk rövidnek látni a jelen örömében, hanem mi a jelent is tudjuk rövidnek nézni, húsvét előrevetített örömében, ezért nekünk nagyon buzgón kell Jézus nevében imádkoznunk. Jézus megígérte: aki kéri azt, megkapja az ő nevében az Atyától!
Ámen.

Ima:

Urunk, Jézus Krisztusunk! Hálát adunk Neked a Te megértő szeretetedért, mellyel e nyomorult, gyarló embert szíveden hordoztad. Köszönjük, hogy így készítetted fel a tanítványokat a rájuk váró nehéz időre, és mi is tudhatjuk, hogy valahányszor ilyen rettentő éjszakák és nappalok várnak ránk, mikor megnövekednek, megsokasodnak az idők, mikor lassan jár az óra mutatója, akkor mindig előre fel akarsz készíteni, hogy legyen szívünknek békecsége, tudjunk örömmel várni, hogy az éjszaka után meg fog virradni és újra meg fogunk látni Téged. Kérünk Urunk, mikor ránk szakad a nyomorúság és nem látunk Téged, akkor is tudjunk hinni abban, hogy egy kevés idő és újra meglátunk Téged. Könyörgünk, szenteld meg bőjtünket, hadd lássuk meg húsvét ünnepének minden dicsőségét, az Atyához való hazameneteled minden örömét és boldogságát és hadd tudjunk boldogan várni arra a kevés időre, amit ki lehet várni addig, míg majd utánad megyünk oda, hova előre mentél, hogy nekünk helyet készíts.
Ámen.